

Retsudvalget 2012-13
REU alm. del , endeligt svar på spørgsmål 24
Offentligt

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 27. november 2012
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Jean Elisabeth Hørdum
Sagsnr.: 2012-0030-1058
Dok.: 566432

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 24 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 3. oktober 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karen Jespersen (V).

Morten Bødskov

/

Carsten Madsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 24 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Udlændingelovens § 35 giver mulighed for på særlige vilkår at frihedsberøve asylansøgere, der har begået kriminalitet. Vil ministeren redegøre for i hvilket omfang denne bestemmelse bliver anvendt?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet udtalelser fra Rigsadvokaten og Rigspolitiet.

Rigsadvokaten har oplyst følgende:

”Efter udlændingelovens § 35, stk. 1, kan en udlænding varetægtsfængsles, hvis der er bestemte grunde til at anse varetægtsfængsling for nødvendig for at sikre udlændingens tilstedeværelse under sagen og eventuel appel, indtil eventuel bestemmelse om udvisning kan fuldbyrdes, og når:

1) udlændingen ikke har fast bopæl her i landet, og der er begrundet mistanke om, at udlændingen har begået en lovovertrædelse, der kan medføre udvisning efter udlændingelovens §§ 22-24, eller

2) udlændingen er indrejst i strid med et indrejseforbud.

Udlændingelovens § 35, stk. 1, supplerer retsplejelovens almindelige bestemmelser om varetægtsfængsling og får således navnlig betydning i tilfælde, hvor der er spørgsmål om udvisning, uden at betingelserne for varetægtsfængsling efter retsplejeloven er opfyldt.

Udlændingelovens § 35, stk. 2, omhandler varetægtsfængsling efter straffens udståelse af asylansøgere, der ved endelig dom er udvist efter udlændingelovens §§ 22-24.

Det er ikke muligt via politiets sagsstyringssystem (POLSAS) at tilvejebringe nærmere statistiske oplysninger om anvendelsen af udlændingelovens § 35.”

Rigspolitiet har oplyst følgende:

”1. Anvendelsesområdet for udlændingelovens § 35 omfatter også tiden efter afsoning af den idømte straf med henblik på at sikre udlændingens tilstedeværelse ved fuldbyrdelsen af en udvisningsdom.

Det tilstræbes i videst muligt omfang, at udsendelsen af en udvisningsdømt udlænding kan ske i umiddelbar tilknytning til (prøve-)løsladelsen efter afsoning af den idømte straf. Arbejdet med at tilvejebringe forudsætningerne for en udsendelse – herunder fremskaffelse af rejsedokumenter og eventuelle nødvendige indrejsetilladelser fra myndighederne i hjemlandet – starter således så vidt muligt op, medens udlændingen stadig afsoner.

Er det ikke muligt at udsende udlændingen i umiddelbar tilknytning til (prøve-)løsladelsen, eksempelvis fordi der fortsat mangler de nødvendige rejsedokumenter mv., eller fordi udlændingen har en verserende asylsag (henvendelse til hjemlandsmyndigheder kan først ske, når asylsagen er endeligt afsluttet med et afslag), vil udlændingen blive søgt varetægtsfængslet i medfør af udlændingelovens § 35, herunder bestemmelsen i stk. 2, i tilfælde af en verserende asylsag, og varetægtsfængslingen vil blive søgt forlænget, indtil det tidspunkt, hvor udvisningen kan fuldbyrdes med en udsendelse.

2. Der kan forekomme tilfælde, hvor politiet eller domstolene vurderer, at der ikke er grundlag for at varetægtsfængsle en udvist udlænding efter afsoning af den idømte straf. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvor udlændingen ikke har været varetægtsfængslet under behandlingen af straffesagen eller efter dom og indtil afsoning, og/eller det pådømte forhold har en begrænset karakter/har medført en kortere frihedsstraf. Det kan også forekomme, at tidsperspektivet for en udsendelse eller for afslutningen af en asylsag er så langt/usikkert, at det vil stride mod almindelige proportionalitetsprincipper overhovedet at iværksætte en varetægtsfængsling i medfør af § 35. I sådanne tilfælde vil udlændingen som det helt klare udgangspunkt blive pålagt at tage ophold i Center Sandholm og pålagt såkaldt ”kriminelt meldepligt” i medfør af udlændingelovens § 34, stk. 4.

Der kan endvidere forekomme tilfælde, hvor politiet eller domstolene – efter nogen tid – ikke finder grundlag for at forlænge en iværksat frihedsberøvelse efter lovens § 35. Det kan eksempelvis være begrundet med, at politiets udsendelsesbestræbelser trækker ud, eksempelvis som følge af meget lange sagsbehandlingstider hos hjemlandets myndigheder i forbindelse med udstedelse af rejsedokumenter/hjemrejse-tilladelser. Det kan endvidere være begrundet med, at behandlingen af en verserende asylsag trækker ud.

Det kan i den forbindelse oplyses, at Rigspolitiet underretter asylmyndighederne (Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet), når en udlænding med en verserende asylsag udvises ved dom, således at asylmyndighederne har mulighed for at priori-

tere behandlingen af sagen, blandt andet med det formål at begrænse udstrækningen af en iværksat varetægtsfængsling. Politiet skal således løbende sikre sig, at en iværksat og forlænget varetægtsfængsling er proportional. Dette følger af Danmarks internationale forpligtelser, herunder blandt andet Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

I den forbindelse spiller den tidsmæssige udstrækning af varetægtsfængslingen en væsentlig rolle – også selv om der ikke i udlændingeloven er fastsat en absolut længstetid for varetægtsfængslinger efter § 35. En udlænding, der løslades efter en varetægtsfængsling i medfør af § 35, vil som det klare udgangspunkt blive pålagt ophold i Center Sandholm og pålagt meldepligt i medfør af lovens § 34, stk. 4.

3. Sammenfattende er det Rigspolitiets opfattelse, at muligheden for at varetægtsfængsle en domsudvist udlænding i medfør af udlændingelovens § 35 i tiden fra (prøve-)løsladelse efter afsoning af den idømte straf, og indtil udvisningen kan fuldbyrdes med en udsendelse, anvendes i videst muligt omfang inden for de rammer, der følger af Danmarks internationale forpligtelser.

Rigspolitiet kan afslutningsvis oplyse, at langt hovedparten af de udlændinge, der udvises ved dom, udsendes i umiddelbar tilknytning til (prøve-)løsladelsen eller efter en helt kortvarig varetægtsfængsling efter § 35. Behovet for længerevarende varetægtsfængslinger forekommer navnlig over for udlændinge med en verserende asylsag, eller hvor der er lange sagsbehandlingstider hos hjemlandets myndigheder i forbindelse med udstedelse af rejsedokumenter/hjemrejsetilladelser.”